

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Dobos Anita Kornélia pártfogó ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve(.....) felperesnek, a Pulay Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Pulay Gábor ügyvéd) által képviselt alperes neve(.....) alperes ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. szeptember 21. napján kelt, 40.P...../2016/40. számú ítélete ellen az alperes 41. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, szövegezésbeli pontosítással helybenhagyja azt a megállapítást, hogy az alperes azzal, hogy 2007. október 17. napján a felperes adatait a KHR-rendszerbe továbbította megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, a felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegét 400.000 (Négyszázezer) forintra leszállítja a kamat kezdőidőpontjának változatlanul hagyása mellett. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 600.000 (Hatszázezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból és 388.000 (Háromszáznyolcvannyolcezer) forint fellebbezési illetékből álló együttes első- és másodfokú perköltséget.

A pártfogó ügyvédi díj viselésére 97%-ban az állam, 3%-ban az alperes köteles.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárásban hozott ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes becsülethez és jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait azon valótlan állításával, hogy a felperes késedelmes adós, egyúttal továbbította a személyes adatait a KHR rendszerbe, valamint megsértette a felperes becsülethez és jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a felperes környezetében ingatlana árverési értékesítése érdekében árverési hirdetményeket helyezett ki. Kötelezte az alperest a jogsértő magatartás abbahagyására és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 5.000.000 forintot és ezen összeg 2007. október 17. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatát, valamint 250.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat, és az államnak külön felhívásra 900.000 forint feljegyzett eljárási illetéket. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A tényállás szerint a peres felek 2007. május 17. napján jelzálog szerződéssel biztosított kölcsönszerződést kötöttek, amit az alperes a felperes késedelembe esése okán 2007. december 3. napján felmondott. A Fővárosi Ítéltábla 2012. április 19. napján kihirdetett 5.Pf...../2011/3. számú ítéletével megállapította, hogy a kölcsönszerződés alperesi felmondása jogszerűtlen, a szerződés a felek között hatályos. A határozat indokolása szerint az alperes durva szerződésszegést követett el azzal, hogy 2007. október 17. napján az adatok Központi Hitelinformációs Rendszerbe (a továbbiakban: KHR) történő bejelentésével megghiúsította a felperes hitelkiváltó terveinek

véghezvitelét, ugyanis a listán való szerepelés miatt, mint „rossz adós” el volt zárva kölcsön esetleges felvételétől. Az alperes jogosulti késedelembe került, ami csak akkor fog megszűnni, ha a felperes adatait törölteti a KHR rendszerből, a felperesnek olyan elszámolást küld, amely a kötelezetti késedelem jogkövetkezményeit már nem tartalmazza és a jelzálogjoggal érintett ingatlan tulajdoni lapjáról törlik a végrehajtási jogot.

Tényként állapította meg az elsőfokú ítélet, hogy a felperes és családja a lakókörnyezetében ellehetetlenült helyzetbe került. A viszonylag kis létszámú helyiségben a felperesi család központi szerepet töltött be, mivel régóta vendéglátóipari egységet üzemeltettek őket ismerték. A felperes édesapja az eseményeket megelőzően hunyt el, halála lelkiileg, fizikailag és egzisztenciálisan nehéz helyzetbe sodorta a családot. A kölcsön célja a családi vállalkozás üzemeltetésének optimalizálása volt. A jogellenes felmondást követően árveréseket tűztek ki a családi vállalkozásba bevont ingatlanra, az alperes telefonon, személyesen, levél útján zaklatta a felperest. A felperes utolsó anyagi erőforrásait feláldozva megpróbálta az alperesi hitelt kiváltani, de miután ezt az alperes megíiusította kénytelen volt a vendéglátó üzletet bezárni. A felperes a szerződéskötés évében érettségizett, azonban megkezdett felsőoktatási tanulmányait folytatni nem tudta, mert a családi vállalkozás kézben tartása érdekében éjjel-nappal munkára kényszerült.

A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes azzal, hogy nem tett eleget a jogerős ítéltáblai ítéletben foglaltaknak, továbbá jogtalan végrehajtási eljárást indított, megsértette a becsülethez, emberi méltóságához és jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Abbaahagyásra és a további jogsértéstől való eltiltásra kérte az alperest kötelezni. Emellett igényt tartott 5.000.000 forint vagyoni és 10.000.000 forint nem vagyoni kártérítésre.

Az elsőfokú bíróság 40.P..../2013/14. számú ítéletével a jogsértést megállapította és részben helyt adott a nem vagyoni kártérítési követelésnek. A Fővárosi Ítéltábla 8.Pf...../2015/8. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A folytatódó eljárásban a felperes keresetét akként pontosította, hogy annak megállapítását kéri, hogy az alperes megsértette a becsülethez, jóhírnévhez és emberi méltóságához fűződő személyiségi jogát azon valótlán tényállításával, hogy a felperes késedelmes adós, továbbá személyes adatainak a KHR rendszerbe történt továbbításával és az ingatlanával kapcsolatos árverési hirdetésményekkel. Vagyoni kárát 5.000.000 forintban, nem vagyoni kárát 10.000.000 forintban határozta meg, a késedelmi kamatot 2007. október 17. napjától kezdődően kérte.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, vitatta annak jogalapját és összegaszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság a jogalap körében a keresetet nagyobb részt alaposnak találta, és részben megítélhetőnek tartotta a kártérítési követelést is. Döntését a Ptk. 75., 76., 78. §-aira, illetve a Pp. 163. § (1) bekezdésére alapította.

Az elsőfokú bíróság a személyhez fűződő jogsértés objektív jellegére tekintettel nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a felmondás jogszerűtlenségéről az alperes a jogerős ítéletből szerzett tudomást. Rámutatott, hogy a KHR lista a szélesebb nyilvánosság számára megismerhető, így az, hogy azon a felperes szerepelt objektíve valótlán tényállítás, mert azt a jelentést hordozza, hogy „rossz adós”. Ezt az információt pedig a szakmai közeg és az átlagember nem az alperesi bank véleményének, hanem negatív joghatásokat kiváltó hivatalos közlésének fogja fel. Ezért úgy találta, hogy a KHR listán keresztül annak valótlánul és tényállításként történt közlése, miszerint „rossz adós”, a felperes hátrányos megítélését eredményezte, ekként a minősítés rá nézve sértő.

Sérelmezte a felperes a jogsértő felmondást követően alperes által kezdeményezett végrehajtást is, aminek során a végrehajtó a felperesi ingatlan értékesítésére árverési hirdetményekkel tett kísérletet, ezekről szintén szélesebb kör szerzett tudomást, mert nem csak a felperesi ingatlanon, hanem az önkormányzat és a földhivatal nyilvános hirdetőtábláin is ki voltak függesztve. A felperes lakókörnyezete azt a következtetést vonta le, hogy rossz adós, aki nem teljesíti szerződéses kötelezettségét, elvesztette üzletét, magatartása folytán a családja tönkrement. A törvényszék külön bizonyítás nélkül is úgy találta, hogy a közvélekedés az adósság felhalmozásának, az árverési hirdetménynek azt a jelentést tulajdonítja, hogy az érintett adós megbízhatatlan, ekként személyét hátrányosan ítéli meg. Ezt alátámasztották a tanúk, különösen a felperesi szomszéd, **F.É.**, akinek vallomása szerint az árverés kihelyezéséig a közvélemény ellenséges volt, pazarlónak pletykálta a felperest és hosszabb idő telt el, amíg megsajnálta a végképp elnehezült helyzetbe került felperest és családját. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az értékítélet módosulása az eredeti értékítéletet nem állítja helyre, és továbbra is hátrányos vélekedést testesít meg a jogsértő megelőző időszakhoz képest.

Mindezek alapján a törvényszék megállapította, hogy a felperes adatainak a KHR listára továbbítása és az árverési hirdetmények nyilvános közlése azt a valótlan tényállítást testesítik meg, hogy „rossz adós”, mely sérti a felperes jóhírnevét, egyidejűleg sértik a becsülethez fűződő jogát is, mert tartalmuk szerint a felperes tisztességét, személyes értékrendjét megkérdőjelező állítások. Az abbahagyásra kötelezés és az eltiltás jogkövetkezményét is indokoltnak látta alkalmazni, mivel az alperes a jogerős ítélet alapján fennálló kötelezettségei teljesítését nem igazolta, jogosulti késedelmét mindvégig fenntartotta.

A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjára és 339. §-ára alapított vagyoni kárigényt az elsőfokú bíróság bizonyítottság hiányában elutasította el. A nem vagyoni kártérítést azonban részben alaposnak találta a Ptk. 355. § (4) bekezdés szerint. Az összes körülmény, így a felperes személyes meghallgatása, a tanúvallomások és különösen M. V. igazságügyi pszichológus szakértő által készített szakvélemény mérlegelése alapján úgy találta, hogy 5.000.000 forint alkalmas a bekövetkezett nem vagyoni jellegű hátrányok, köztük a felperes ténylegesen megsértett énképe, személyiségi jogai kompenzálására, de legalábbis enyhítésére. Ezt meghaladóan azonban eltúlzottnak tartotta.

A törvényszék az alperes elévülési kifogását alaptalannak találta. Hangsúlyozta, hogy a jogsértő magatartások nem egy időben valósultak meg, ugyanis az árverési kiírások különböző időpontban történtek, és az utolsó hirdetmény nyilvánosságra hozatalához képest a felperes kártérítési igényét a keresetlevél benyújtásával érvényesítette. Emellett folyamatos károkozásról van szó, mert a jogsérelem folyamatosan fennállt, hiszen a felperest csak 2014 februárjában törölték a KHR rendszerből, emiatt az elévülés nem kezdődhetett meg a teljes nem vagyoni kárra. De a kifogás azért sem foghatott helyt, mert a felperes csak a 2012. április 19. napján kihirdetett jogerős ítélet alapján került abba a helyzetbe, hogy igényét megalapozottan érvényesítse. Tehát ezen időpontig az elévülés a Ptk. 326. § (1)-(2) bekezdése szerint nyugodott, majd pedig a felperes kártérítési követelését az elévülés nyugvásának befejeződésétől számított egy éven belül beadott keresetlevéllel érvényesítette az alperessel szemben. A felperes 2012. szeptemberi, egyezséget megkísérlő levele is azt támasztja alá, hogy kárigényét a nyugvás megszűnésétől számított egy éven belül érvényesítette.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, annak részbeni megváltoztatásával elsődlegesen a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a kártérítési követelés teljes elutasítását, harmadlagosan a

kártérítési összeg leszállítását, valamint a kamat kezdő időpontjának 2009. február 3. napján történő megállapítását, negyedlegesen a perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását kérte.

Elsődleges kérelmében előadta, hogy a KHR rendszerbe való bejelentés és az árverési hirdetések kihelyezése egymástól független magatartások, nem kezelhetők egységként, és hiányolta, hogy a felperes nem tett olyan nyilatkozatot, aminek alapján elkülöníthető lenne, hogy mely jogsértés, milyen mértékű sérelmet okozott számára. Az elsőfokú ítéletet iratellenesnek tartotta, kiemelte, hogy a jogerős ítélet nem tartalmaz kötelezést, ezért fel sem merülhet, hogy végrehajtását elmulasztotta. Ugyanakkor a kölcsönszerződés aktív státuszát 2014. február 25-én visszaállította és törölte a késedelmi kamatot. Álláspontja szerint a KHR rendszerben való feltüntetés tekintetében a felperes személyhez fűződő jogainak sérelme, továbbá ezzel okozati összefüggésben őt ért hátrány nem került bizonyításra, azt sem a tanúk, sem a szakértő nem támasztották alá. Hangsúlyozta, hogy a KHR zárt rendszerű adatbázis, az adatokhoz hozzáférők köre korlátozott, jogszabályi tilalom folytán a felperes ismerősei, ügyfelei az adatok megismerésétől el voltak zárva. A hátrányos hatások túlnyomó része önmagában a fizetési nehézségek felmerüléséből, valamint a felperest ért családi tragédiából származnak, ezekért az alperes nem tehető felelőssé, mert nincsenek a magatartásával ok-okozati kapcsolatban. Megjegyezte, hogy a felperes a KHR-ből történt törlése óta sem váltotta ki hitelét. Fenntartotta, hogy nem állította a felperesről, hogy „késedelmes adós”, jóllehet ez a valóságot tökéletesen fedi, mivel fizetési késedelme folyamatosan fennáll. Tehát e tekintetben nem történt valótlan tényállítás, egyebekben az ilyen megítélés a KHR rendszerbe történő bekerülés szükségszerű velejárója. Kifogásolta, hogy az ítélet rendelkező része a „késedelmes adósi” minősítést állapítja meg jogsértőnek, ugyanakkor az indokolásban következetesen a „rossz adós” kifejezést használja, holott ezek eltérő tartalmú és súlyú, fel nem cserélhető minősítések, hiszen az előbbi tényállítást, az utóbbi viszont véleménynyilvánítást valósít meg. Az árverési hirdetések kapcsán nyomatékosította, hogy azokat a végrehajtó helyezte ki egy olyan eljárásban, amit az alperesnek joga volt megindítani a hátralék folyamatos fennállása okán, de a végrehajtásra felmondás hiányában is jogszerűen sor kerülhetett volna. Emellett hivatkozott rá, hogy F. É. tanú kifejezetten cáfolta, hogy a hirdetések kitűzése hátrányosan befolyásolta a felperes társadalmi megítélését, hiszen azt vallotta, hogy a közhangulat addig volt ellenséges, amíg a hirdetések meg nem jelentek. Ekként a hirdetések nem sértették a felperes jóhírnevét és különösen nem sértették a becsülethez való jogát. Az ítéleti eltiltást kirívóan alaptalannak találta, mert a felperest törölte a KHR listáról és a végrehajtást megszüntette, így nem maradt olyan megállapított jogsértés, aminek folytatódása vagy megismétlődése lehetséges lenne.

Másodlagos kérelmében fenntartotta az elévülési kifogását. Kifejtette, hogy mivel a felperes a „késedelmes adóskénti” bejelentését sérelmezte, ezért kártérítési igénye elévülése tekintetében 2007. október 17. napja irányadó. A keresetlevél 2014. február 19-ei kézbesítése a Ptk. 327. §-a szerint az elévülést megszakította, ám ekkorra az öt éves határidő már eltelt. A folyamatos károkozás körében utalt a Kúria több eseti döntésére, az 1691/2007. számú Polgári Elvi Határozatra, a BH.458.1976. számú jogesetre, az ítéletábra hatályon kívül helyező végzésére. Az elévülés nyugvására vonatkozó ítéleti álláspontot tarthatatlannak látta, mert a tételes jognak és a józan észnek is ellentmond az a jogértelmezése, hogy a felperes kizárólag a jogerős ítélet írásbeli indokolásából tudta kiolvasni, hogy őt jogsérelem érte. Az alperes vitatta az elévülés megszakítását is, mert szerinte arra a felperes 2012. szeptemberi egyezsége szorgalmazó, egész családja vonatkozásában megfogalmazott levele nem alkalmas, ugyanis nem tartalmazza az ehhez szükséges minimális tartalmi elemeket, így nem derült ki mely személyeknek, milyen ténybeli alapon és fejenként mekkora összegben áll fenn követelése. Ezen túl az egyes személyeket ért sérelmek vegyítve szerepelnek, illetve a levél kizárólag a jóhírnév sérelmét állítja.

Harmadlagos kérelme körében, utalva a bírói gyakorlat által a KHR-be való hibás adatszolgáltatással kapcsolatosan kimunkált nem vagyoni kártérítés szokásos mértékére indokolatlanul magasnak találta a megállapított kártérítés összegét is. Ugyanis a felperes nem adott elő olyan tényt vagy körülményt, amely miatt csak a szokásos mértéket sokszorosán meghaladó összegű kártérítés volna alkalmas sérelmének kompenzálására, az árverési hirdetmények kihelyezése pedig F.É. tanú szerint a felperes megítélését pozitívan változtatta meg. Kifogásolta az alperes azt is, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a felperesi önhibára vonatkozó érvelését. E körben megismételte az elsőfokú eljárásban már kifejtett indokait, továbbá rámutatott, hogy a kármegelőzési kötelezettség a károsodás bekövetkezése, a kárenyhítési kötelezettség pedig a kár bekövetkezését követően terheli a károsultat.

Negyedlegesen támadta az alperes a megállapított perköltséget is, mert noha a kereset az objektív jogkövetkezmények iránti, nem számszerűsíthető kérelmek vonatkozásában eredményes volt, összességében az elsőfokú bíróság kirívóan okszerűtlenül mérlegelve minősítette a felperest 100%-ban pernyertesnek, arra is tekintettel, hogy a vagyoni követelés vonatkozásában a kereset leszállításától függetlenül 25.000.000 forint erejéig pervesztes lett. Feltűnően jogszabálysértőnek tartotta a Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazását az elutasított vagyoni kártérítés vonatkozásában. Az alperes kérte a késedelmi kamat kezdetének 2009. február 3. napjára történő módosítását, amely időpontban az ítélet szerint alperes magatartásának utolsó mozzanataként a jogellenes cselekmény lezárult, és az elévülés kezdetét vette.

A másodfokú bíróság a döntést a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint a fellebbezés korlátai között bírálta felül, így nem érintette az emberi méltóság megsértésével kapcsolatos, az 5.000.000 forint vagyoni és az 5.000.000 forint feletti nem vagyoni kártérítés elutasítására vonatkozó rendelkezést, ezért ebben a részében az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedett. A felülbírált rész az alperest marasztaló rendelkezések, a jóhírnév- és becsületsértés megállapítása, az abbahagyásra és eltiltásra vonatkozó rendelkezés, a nem vagyoni kártérítés jogalapja és összezszerősége, valamint a perköltség.

Az alperes fellebbezése nagyobb részben alapos.

A Ptk. 75. §-a értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A 76. § szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A 78. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel [(2) bekezdés].

Az elsőfokú bíróságnak a jóhírnévsértés kapcsán azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes által sérelmezettek tartalmaztak-e valótlan tényállítást és ezek egyben sértő tartalmat hordoztak-e. A felperes három cselekmény tekintetében állította a jogsérelmét: adatainak a KHR-be továbbítása, annak állítása, hogy késedelmes adó és a kifüggesztett árverési hirdetmények kapcsán.

A Fővárosi Ítéltábla 5.Pf...../2011/3. számú ítélete tükrében helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy valótlan tényállítást közölt az alperes a felperesről, amikor a KHR rendszerbe továbbította 90 napja fennálló tartozás miatt a felperes adatait. A jogerős ítélet megállapította, hogy

az alperes olyan költségeket vont le, amely a felperest a szerződés alapján nem terhelte és a felperes adatait a KHR-be továbbította anélkül, hogy a felperesnek lejárt és a minimálbért meghaladó összegű, 90 napja fennálló tartozása lett volna, amivel elzárta a felperest a hitelkiváltás lehetőségétől.

Az alperes hivatkozott arra, hogy a KHR rendszer zárt, korlátozott a megismerhetősége. Ez azonban nem cáfolja azt, hogy az alperes valótlan adatokat adott át a KHR rendszerbe, amely bizonyos körben ismertté vált. Ez a valótlan tényállítás, hogy hitelhátraléka van, sértő volt a felperes részére, mivel ez a közlés objektíve alkalmas arra, hogy a társadalomban negatív véleményt váltson ki. Emellett ténylegesen a hátrányos megítélésnek nem kell bekövetkeznie, elegendő annak a lehetősége is, és ez az adott esetben megállapítható volt. A jogsértés objektív jellege folytán helyesen mutatott rá az ítélet, hogy a jó- vagy rosszhiszeműségnek nincs relevanciája. A jóhírnév sérelmét tehát ebben a körben helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, csak pontosításra szorult szövegezésében, mert az ítélet rendelkező részéből nem tűnt ki a jogellenes magatartás elkövetésének az időpontja.

Eredménnyel támadta azonban a fellebbezés a megállapított jogsértés miatt alkalmazott egyéb objektív jogkövetkezményeket. A jogsértés abbahagyására kötelezés nem volt megalapozott, mivel az alperes magatartásával előidézett következmény már nem áll fenn, hiszen a felperes által sem vitatottan intézkedett a felperesnek a KHR rendszerből való törlése iránt, és az eltiltást sem látta sem indokoltnak, sem célszerűnek a másodfokú bíróság, mivel a kifogásolt eljárás megismétlésétől az adott elszámolás vonatkozásában, nem kell tartani.

A jóhírnév sérelmét érintő további két cselekmény tekintetében azonban eredményesen érvelt a fellebbezés. Az alperes nem állította, hogy a felperes késedelmes adós. Lehetséges, hogy a KHR listára felkerült személyt késedelmes adósnak tekintik, de a perben azt kellett vizsgálni, hogy tett-e ilyen közlést, kijelentést az alperes, erre pedig egyértelműen nemleges a válasz. Valótlan tényállítás hiányában az erre vonatkozó keresetet az ítéltábla elutasította. Ugyancsak elutasította a másodfokú bíróság a végrehajtás érdekében kifüggesztett árverési hirdetésményekkel megvalósult jogsérelmekkel kapcsolatos keresetet is, mivel ezt a magatartást nem az alperes valósította meg.

Elutasításra került a becsülethez fűződő jog sérelmével kapcsolatos kereset is, valamennyi hivatkozott magatartás tekintetében, mivel sértő, megalázó közlés, vagy vélemény nem volt feltárható és ilyenre a felperes sem hivatkozott.

Egyetlen jogsértés volt megállapítható, a felperes adatainak a KHR rendszerbe való jogellenes átadásával a jóhírnév Ptk. 78. §-ába ütköző megsértése, amivel kapcsolatban az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Ptk. 339. § (1) bekezdése és 355. § (4) bekezdése alapján a felperes alappal igényelt nem vagyoni kártérítést. Helytállóan állapította meg, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben sérelem érte a felperest, bár valóban nehéz elhatárolni, hogy a felperes elnehezedett élethelyzete az édesapja halálával vagy az alperesi jogsértéssel volt-e kapcsolatban. De a Pp. 163. § (3) bekezdés szerint köztudomású tényként mindenképpen elfogadható, hogy a pénzügyi kötelezettségeit nem teljesítő, a felvett kölcsönt vissza nem fizető adós elmarasztaló társadalmi megítélés alá esik. Erről legalább a bank alkalmazottai és néhány kívülálló személy is tudomást szerzett, a felperes nyilvánvalóan magyarázkodásra kényszerült. Az alperes magatartása miatt tehát a felperesnek nem vagyoni kárpótlást megalapozó hátránya keletkezett. Mivel nem vagyoni kártérítés esetében kármegosztásnak nincs helye, ezért a felperesi önhibával hiába érvelt a fellebbezés.

Az elévüléssel kapcsolatban a másodfokú bíróság a Ptk. 327. § (1) bekezdésében, 326. § (1) bekezdésében és 360. § (1) bekezdésében írtakat hangsúlyozza. A személyiségi jogi jogkövetkezmények közül az objektív jellegűek a régi Ptk. szerint nem évülnek el, a szubjektív kárigény azonban a Ptk. 324. § (1) bekezdése szerinti 5 év alatt elévül. A károsodás a felperest 2007. október 17-én érte, a folyamatos károsodást az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, mert ilyet a Ptk. nem ismer, helyesen érvelt ezzel a fellebbezés.

Figyelemmel a Ptk. 360. § (1) bekezdésében írtakra, ami szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, és a 326. § (1) bekezdésére, ami akként rendelkezik, hogy az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált a perbeli esetben 2007. október 17. napján kezdődött meg az elévülés. A felperes azonban igazoltan 2012. szeptember 21-én, vagyis az irányadó 5 éven belül levelet írt az alperesnek, amire az válaszolt is. Az ítélet tábla nem osztotta a fellebbezésnek a levél tartalmának határozatlanságára vonatkozó hivatkozását, mert abban a felperes az elévülés megszakítására (Ptk. 327. § (1) bekezdés) alkalmas módon közölte a tényállítást, megjelölte az alapul szolgáló jogot (jóhírnév sérelme) is és utalt a jogérvényesítés szándékára. Ezért a felperes igénye nem évült el, az bíróság előtt érvényesíthető, ilyen okból helyes az elsőfokú bíróság nem vagyoni kártérítés megítélhetősége körében hozott döntése.

Összességében azonban, különös tekintettel arra is, hogy csak az egyik jogsértés volt megállapítható alappal hivatkozott arra az alperes, hogy a kialakult bírósági gyakorlathoz mérten rendkívül eltúlzott összegben határozta meg az eljáró bíróság a felperest megillető nem vagyoni kártérítést. A másodfokú bíróság figyelemmel volt arra, hogy elsősorban a köztudomású tény alapján volt megállapítható a hátrány, a jogsértés súlyára, hosszabban fennálló hatására és mérlegeléssel 400.000 forint határozta meg azt a pénzbeli kárpótlást, ami a károsodás mértékével hozzávetőlegesen arányban áll, az elszenvedett nem vagyoni károsodás megközelítő kiegyenlítésére alkalmas. Ennek okán a marasztalás összegét leszállította, a kamatfizetés kezdő napja azonban változatlan, mert azt megfelelően határozta meg az ítélet a károsodás, azaz 2007. október 17. napjában.

A másodfokú döntés kihatott a perköltségre, ezért már nem volt jelentősége a fellebbezés ezzel kapcsolatos – bár helyes – érveinek. A megváltoztatás eredményeként a felperes 3%-ban, az alperes 97%-ban tekinthető pernyertesnek, ennek okán a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint a felperes köteles megtéríteni az alperesnek a perrel felmerült első- és másodfokú költségét, ami a lerótt 388.000 forint fellebbezési illetékből és a képviselőt ellátó ügyvéd 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5)-(6) bekezdései és 4/A. § (1) bekezdése szerint megállapított, a ténylegesen elvégzett tevékenységgel arányban álló munkadíját tartalmazza, amely magában foglalja a hatályon kívül helyező végzésben foglalt munkadíját is.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítélet tábla a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A pártfogó ügyvéd díjának viseléséről szóló rendelkezés a Pp. 87. § (2) bekezdésén alapul.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az alperes a megismételt eljárásban hozott ítélet elleni fellebbezésén ismételten leróta az illetéket, ezért tájékoztatja, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 80. § (1) bekezdés i) pontja, valamint 79. § (4) bekezdése értelmében az adóhatóságtól az adózás rendjéről szóló törvény adóvisszatérítésre vonatkozó szabályai szerint 400.000 forint illetéket az Itv. 51. § (1) bekezdése szerint visszaigényelhet.

, 2018. március 1.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

. Mózsik Tímea s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző